

Studenti činohry z JAMU představí polskou hru Děloha

Inscenaci nové polské hry **Děloha** nabídnou v neděli v české premiéře studenti činoherního herectví z Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Na scéně Divadelní fakulty JAMU tedy ve Studiu Marta se první uvedení uskuteční v neděli 23. října v 19 hodin. Deset let starý text je dílem mladé autorky Marie Wojtyszko (narozena 1982). Dramatička vypráví příběh mladé ženy Viktorie, který je zároveň kaleidoskopickým obrazem historie a současnosti země bývalého východního bloku, v níž hrdinka hledá svou identitu i budoucnost.

Se studenty ateliéru profesorky Niky Brettschneiderové text v jejím překladu nastudoval německý režisér Christoph Prückner, který již léta žije a pracuje v Rakousku. Jmenovaný umělec ve vídeňském Theater Brett stejný scénář připravil už vloni. Brněnská inscenace podle něj však bude zcela původní a s rakouským uvedením nemá pranic společného.

„V Rakousku vážně byli lidé a jednalo se z devadesáti procent o ženy, které prohlásily, že hru nechtějí vidět kvůli jejímu názvu. Po zhlédnutí si však každý divák (a v Brně to asi bude fungovat obdobně) přál mít za kamarádku tak sympatickou a lehce ztřeštěnou Dělohu,“ poznamenal režisér k názvu. Jednou z dramatických postav je totiž právě Viktoriina děloha, kterou hraje Markéta Hausnerová. Roli hlavní hrdinky nastudovala Barbora Goldmannová, mladí herci Dominik Teleky a Taťána Janevová se představí v postavách rodičů Viktorie. V příběhu vyprávěném na pomezí reality a snu bude jedenáct mladých herců k vidění v přibližně pětáosmdesáti rolích v nejrůznějších věkových kategoriích. Podle inscenátorů se v inscenaci objeví také hodně kostýmů, mezi nimiž budou i velmi extravagantní kreace, či pozoruhodný světelný design. Zajímavostí večera bude i nezvyklé využití celého divadelního sálu studia Marta.

„Díky čtyřem generacím ve hře zažíváme, jak se kyvadlo naklání z jedné strany na druhou: nacismus, komunismus, v současnosti kapitalismus, vnímaný jakožto relativně svobodný a liberální. Na jeho druhém konci ale již vyčkáávají katolicismus a komunismus. Wojtyszko už před celou dekádou jistý vývoj a spád poměrně přesně odhadla,“ dodává k textu asistent režie Lukas Kavin.

Režisérovi nabídla práci na brněnské inscenaci Nika Brettschneiderová, vedoucí divadla Theater Brett i stávajícího absolventského hereckého ateliéru na JAMU. Sama ve vídeňské inscenaci účinkovala ve více rolích, kupříkladu v úlohách Dělohy a Babičky. Obě inscenace se ovšem v řadě ohledů příkře liší. „Ve Vídni jsme měli kukátkové jeviště, v Brně využíváme celý divadelní prostor: zepředu i zezadu, odshora dolů, publikum je do děje mnohem intenzivněji vtahováno,“ vysvětlil Prückner. Ve Vídni se na inscenaci podílelo pouze šest herců, z nichž každý ztělesňoval pět až šest rolí. Jedenáctičlenný herecký kolektiv v Brně umožňuje všechny vedlejší role zpracovat pomocí chóru, s nímž je hlavní postava konfrontována – téměř jako v řecké tragédii. V zahraničí inscenaci zvukově doprovázela kapela, v Brně se o veškerý soundtrack postarají sami herci.

„Mám ansámbl skvělých mladých lidí, o které by se v Rakousku porvalo nejméně jedno profesionální divadlo,“ dodává na adresu absolventského ročníku Prückner. Jako režisér si cení také neuvěřitelné interpretační svobody, kterou text nabízí, a navrhc možnost pracovat s různými divadelními obrazy ve směsce realismu a surrealismu. Pro herce podle něj hra Děloha nabízí úžasné role, nejen hlavní hrdinka Viktorie je totiž velmi komplexní charakter. V Prücknerově koncepci se i z některých vedlejších rolí příležitostně stávají ústřední. Týká se to především zvláštního vztahu mezi Viktorií a její Dělohou, který je v brněnské inscenaci mnohem užší než ve vídeňské. Máte rádi politické divadlo,

absurdní divadlo, psychologické divadlo, divadlo k přemýšlení, emotivní divadlo, obrazné divadlo, ptá se řečnický německý režisér. A vzápětí dává odpověď: „Zajděte si prostě na inscenaci Děloha!“ První reprízy se konají hned dva následující dny po nedělní premiéře.

Luboš

e-mail: marecek@jamu.cz

Mareček